

VERSLAG GOAB-KRING ZUID WEST

Dit is het verslag van de regionale kenniskring Zuid West over GOAB, die plaatsvond op 23 juni 2022 in Roosendaal van 10.00 – 12.00. Er waren 10 ambtenaren GOAB aanwezig.

AGENDA

1. Welkom
2. Nieuws en actualiteiten
3. Oekraïense vluchtelingen in opvang en onderwijs
4. Toeleiding en bereik ve
5. In de etalage/overige bespreekpunten
6. Afronding

NIEUWS EN ACTUALITEITEN

GOAB

- Dit is het laatste GOAB jaar periode 2019 – 2022
  - Je mag max 50% van 2022 budget meenemen naar volgend jaar als GOAB reserve
- De nieuwe GOAB periode loopt van 2023 – 2026
  - Er zijn geen wijzigingen voorzien
  - Er volgt een evaluatie van het instrument SPUK in 2024; van de indicatoren ws in 2025
- Van het implementatieonderzoek 960 uur en pbm'er is de derde meting (over pbm'er in de ve) [openbaar](#)
- Er komt aanvullende informatie over Peuterplein en Kleuterplein en Kaleidoscoop. Bij deze VVE-programma's speelt dat de maker het programma niet meer 'ondersteund'. Dat heeft verschillende mogelijke gevolgen voor aanbieders ve en de subsidiering door gemeenten. Bij Peuterplein geldt dat er alleen mogelijke gevolgen zijn wanneer de gemeente in de subsidieregulering heeft opgenomen dat een ve-programma in de Database Effectieve Jeugdinterventies moet staan. Peuterplein is daar niet meer in opgenomen. Het VVE-programma kan wel benut worden omdat de uitgever de materialen verstrekt en andere trainers de pm'ers kunnen '(bij)scholen. Bij Kaleidoscoop zijn de ontwikkelingen nog wat onduidelijk. Het lijkt erop dat training in dit programma helemaal niet meer mogelijk is en dat daarmee alle certificaten vervallen. De aanvullende informatie verschijnt zsm via www.goab.eu. De aanbieders ve zijn hierbij betrokken en ook van op de hoogte.

Een van de gemeenten vraagt naar de stand van zaken rondom het ve-programma Bas. Dat is in november 2021 omgezet naar Bas in de klas, voor kinderen van 2 tot 6 jaar. Het programma is nu digitaal beschikbaar, waar ook de nieuwste versie te vinden is. Zie <https://education.royaljongbloed.com/palet-educatie/basindeklas/>

- Kabinet en GOAB
  - De minister komt met een [Masterplan](#) Taal en Rekenen. Relevant in jullie gesprekken met het onderwijs.
  - Er vinden nog ambtelijke voorbereidingen plaats over de uitwerking van het Regeerakkoord, bijvoorbeeld de Rijke schooldag en bereik VVE verhogen.
  - Een conceptbesluit over het nieuwe KOT-fiscaal maximum tarief is uit. [Voorgesteld](#) is een tarief voor kinderdagopvang van € 8,97 (is 5,5% hoger dan 8,50 nu). Dit heeft mogelijk gevolgen voor de

gemeentelijke financiering en voor de bijdrage die de laagste inkomens/VE-ouders betalen (de kosten gaan met € 0,02 omhoog voor de laagste inkomens).

- Eerder is al besloten dat de [KOT](#) verruimd wordt voor mensen die (ook tijdelijk) in de WLZ zitten of meer dan 3 maanden in detentie. Dit zijn op dit moment mogelijk nog ouders die in aanmerking komen voor een SMI. Ook verdwijnt volgend jaar de 140% regeling: ouders mogen dan zoveel uur kinderopvang opnemen als ze wensen en hiervoor toeslag aanvragen.
- Er is een oproep gedaan voor [Rijke schooldag](#)-koplopers. Gemeenten die al een coalitie met school en kinderopvang hadden en een rijke schooldag aanbieden. Er volgen nog meer oproepen, o.a. via GKA. Vanuit OCW de melding dat, ook als niet mogelijk niet helemaal voldoet aan de criteria, toch je aanvraag in te gaan dienen.
- De [middelen](#) voor niet VVE-niet KOT (30M 'Asscher-middelen') continueren. Deze zijn in 2016 middels een bestuursakkoord gestart en worden via het gemeentefonds gestort. Je kunt daar ook terugvinden hoeveel je voor jouw gemeente ontvangt. Zie verdeling [gemeentefonds](#)
- Er loopt een effectonderzoek toezicht en handhaving kinderopvang en de evaluatie van IKK. Eind 2022 verwacht SZW een kamerbrief over de resultaten en mogelijke gevolgen te versturen.

Onderwijsinspectie

- Er is weer een digitale vragenlijst rondgestuurd, in te vullen voor 1 juli: deze is uitgebreider dan voorheen. Dit komt o.a. door het lopend onderzoek naar taakuitvoering LEA
- Lopende onderzoek: Themaonderzoek taakuitvoering LEA en vve. Dit is een vervolg op een eerder onderzoek om meer zicht te krijgen in hoe gemeenten WPO artikel 167 en 167a en WVO 118a naleven.

Een van de aanwezige gemeenten vraag of schoolbesturen ook bevraagd worden omtrent hun

verantwoordelijkheden in deze. Dat is zo. Omdat vroegschoolse educatie een van de onderwerpen in het toezichtskader is, kan het zijn dat niet in ieder gesprek/bezoek hier expliciet bij stil wordt gestaan.

- De inspectie is bezig het interbestuurlijk toezicht aan te passen. Zij zien toe op de GGD toezichtsfunctie en op voorschoolse educatie. Dit willen ze meer samenbrengen, ook intern. En de rol meer naar een kritische meedenkrol brengen ipv enkel controlerend.

Vanuit de groep komt de vraag of de GGD kinderopvang uitvraag dan ook samen met de ve-uitvraag onder gemeenten wordt samengevoegd. Deze vraag parkeren we een volgende keer, wanneer er een inspecteur kan aansluiten.

- Er is [Nieuwsbrief](#) van de Inspectie speciaal voor gemeenten.

Naar aanleiding van het gesprek over afspraken over spreiding, integratie en segregatie van leerlingen (WPO 167a) waar het themaonderzoek o.a. over gaat, stelt een gemeente de vraag in hoeverre scholen een plicht hebben om leerlingen te plaatsen. Er zijn nu diverse scholen die zeggen zo vol te zijn, dat zij kinderen niet aannemen. Volgens de wet (WPO art 40) kan een kind vanaf 3 jaar worden aangemeld (en niet eerder!). Een school moet binnen 6 weken (met evt verlenging van 4 weken) meedelen of het kind geplaatst kan worden. De zorgplicht geldt enkel voor kinderen met een ondersteuningsbehoefte; in dat geval moet de school een (andere) passende plek zoeken voor het kind. Indien een school vol is, mag een school de plaatsing weigeren. Echter, de school moet dan een consequent en transparant toelatingsbeleid voeren. Zie bijvoorbeeld [aanmeldregels](#) in de gemeente Utrecht of meer informatie hierover vanuit [AVS](#). Een van de aanwezige gemeenten gaf als voorbeeld dat in de LEA in deze gemeente het onderwerp besproken is, waarna de schoolbesturen gezamenlijk een folder over aanmeld- en plaatsingsprocedures hebben opgesteld. De gemeente heeft hierin meegelezen, en het onderwerp geagendeerd op de LEA. Verder is de gemeente niet betrokken geweest.

Oberon stelt voor dat de inspectie volgend jaar een keer aansluit bij de kenniskring om over het interbestuurlijk toezicht en het themaonderzoek LEA te vertellen. Deelnemers stellen dit op prijs.

Overig nieuws

- Er is een ondersteuningstraject voor gemeenten, scholen en andere betrokkenen bij het onderwijs aan Woonwagengebieden, Roma of Sinti. Zie. www.owrs.nl voor meer info, de vraagbaak en de netwerkbijeenkomsten.
- Later deze maand volgen NPO kennisbijeenkomsten. In april verscheen een NPO [Kamerbrief](#) waarin is gemeld dat de bestedingstermijn NPO middelen verlengd wordt tot 31 juli 2025. Er volgt nog een brief aan gemeenten (in de zomer) waarin dit formeel wordt gemeld. Er is geen sprake van aanpassing in middelen voor gemeenten. Voor de scholen is de verdeling wel aangepast: meer middelen voor vo-leerlingen. De [voortgangsrapportage](#) funderend onderwijs en [voortgangsrapportage](#) over mbo en ho zijn ook verschenen en geven aan dat de implementatie van plannen vertraging heeft opgelopen door de laatste schoolsluitingen eind 2021. Ook in het mbo/ho kunnen middelen langer besteed worden – met een uitloopjaar in 2024.
- Handige links: [onderwijskennis.nl](#) met podcasts, themapagina's Jonge Kind en Onderwijskansen. Overzicht [effectieve interventies](#) OAB (oudere publicatie) en de [NPO helpdesk](#)

GOAB-ondersteuningstraject

- Digitale kenniskringen NPO: 27 juni 11.00, 27 juni 14.00 en 28 juni 9.30. [Hier](#) meer informatie over aanmelden.
- Verslagen bijeenkomsten
  - [Webinar](#) nieuwkomers
  - [Webinar](#) GOAB evaluatie 2019-2022
  - [Bijeenkomst](#) pbm'er in de voorschool
  - [Ouderbetrokkenheid](#) in de kinderopvang
- [Podcast](#) inzet NPO middelen (Woerden en Assen)
- Eerste [kennisclip](#) over nieuwkomers
- [Nieuwsbrief](#) met relevante OAB nieuws. [Hier](#) aanmelden
- LinkedIn Groep GOAB: [hier](#) aanmelden

OEKRAÏNSE VLUCHTELINGEN IN OPVANG EN ONDERWIJS

Gemeenten gaven aan dat het onderwijs voor de groep Oekraïense kinderen geregeld is. Het verschilt per gemeente hoe dit georganiseerd is. In sommige gevallen is er een centraler gelegen taalklas specifiek voor Oekraïense kinderen (bij 10 of meer opent een nieuwe locatie; voor leerlingen 6- 12 jaar), in andere gemeenten zitten de kinderen verspreid over de reguliere scholen. Bij het voorbeeld van de centraler gelegen taalklas gaan leerlingen 4 tot 6 jaar in het eigen dorp naar school. Waar mogelijk/beschikbaar is gebruik gemaakt van de expertise van de bestaande taalklas. Er zijn nu echter ook kinderen geplaatst op scholen waar geen NT2 expertise is. De gemeenten herkennen de problemen rondom latere startleeftijd, langere vakanties. Een enkele gemeente heeft een 'buddy' ingezet die zowel Oekraïens als Nederlands spreekt, en het schoolstelsel kan uitleggen. Via deze post van [LinkedIn](#) is een brief voor ouders met deze informatie over het Nederlandse schoolstelsel te vinden.

Voor de opvang geldt dat dit voor de grootste groep gemeenten geregeld of deels geregeld is. Er is in sommige gevallen eigenlijk weinig vraag voor opvang van peuters. Er was in een gemeente een samenspeelgroep voor 3 ochtenden per week maar daar is geen gebruik van gemaakt. Wel zoeken ouders vaker kinderdagopvang ivm combinatie met werk. Indien er sprake is van een peuter die geplaatst moet worden – en er is plek – gaat dit veelal via OAB. Er is nog geen aparte, aanvullende informatie over vergoedingen van (kinder/peuter)opvang of

ve. In de derde [handreiking](#) van het Rijk staat wel weer meer en aanvullende informatie over het onderwijs. Onlangs is wel bekend gemaakt dat ouders met een partner woonachtig *buiten* de EU KOT kunnen [aanvragen](#). Dit geldt dus voor Oekraïense ouders maar ook voor andere ouders met een partner in het buitenland. Voorschotten kunnen worden aangevraagd bij Toeslagen, ook al voordat de formele besluitvorming door de beide Kamers is gegaan. Brancheorganisaties hebben dit eind mei kenbaar gemaakt aan kinderopvangaanbieders.

Tot slot zijn op 13 juni de bedragen voor leerlingvervoer gepubliceerd ([brief 13/6](#)). In de meest recente [ledenbrief](#) van de VNG zijn de verschillende tegemoetkomingen op een rijtje gezet. Ook op de [VNG site](#) is hier meer over te vinden.

Vragen kun je ook op het VNG-forum over Oekraïne stellen of bij de raden of brancheverenigingen kinderopvang.

TOELEIDING EN BEREIK

Er is een aantal landelijke ontwikkelingen (geweest) die invloed hebben op toeleiding en bereik van ve. Te denken valt onder andere aan:

- Het nieuwe kabinet wil het bereik VE verhogen. Onduidelijk is wat hoog is en hoe hoog het nu landelijk gemiddeld is. Herkennen jullie dit in de eigen gemeente?
- Corona heeft druk gelegd op indiceren en toeleiden: al weer helemaal bij?
- Bereik monitor blijkt soms best ingewikkeld, zeker door AVG
- Rijk wenst regie bereik en toeleiden door gemeente, maar gemeente staan op enige afstand

De gemeenten herkennen dat er ontwikkelingen zijn die het bereik beïnvloeden. Sommige gemeenten gebruiken een digitale monitoringstool die ondersteunt bij het in zicht krijgen van het bereik en het proces van toeleiding. Dit geeft meer grip. Wel is het implementatietraject van een dergelijke monitor een stuk pittiger dan verwacht. Ook merkt een gemeente op dat de DPIA (data protection impact assessment in het kader van AVG) het wat ingewikkelder maakt. Dit is een uitgebreid iets, dat veel tijd kost. Daarnaast moet je, geeft een van de gemeenten mee, goed nadenken wat je precies nodig hebt. Een hele uitgebreide monitor of een minder uitgebreide; wil je ook inzicht in het toeleidingsproces (waar kinderen met een indicatie zich 'bevinden') of niet? En als je een registratie opneemt van redenen waarom ouders geen gebruik maken van ve, zorg dan dat je de categorie 'overig' zo beperkt mogelijk maakt (dus zo veel mogelijk andere categorieën opneemt) om echt hier zicht op te krijgen.

Andere tips voor het versterken van de toeleiding en het bereik:

- Een betrokken iemand bij het CJG/JGZ helpt
- Na laten bellen door coördinator/JGZ
- De doelgroepdefinitie goed doorspreken (wat verstaan we hier onder, hoe bepaal je dat) zodat heel duidelijk is wie tot de doelgroep behoort

Er wordt kort stilgestaan bij wat de kinderopvang wel of niet mag overdragen (vanuit AVG/wettelijke basis) aan het onderwijs. In de WPO artikel 167 staat aangegeven dat de kinderopvang doorgeeft of een kind ve heeft gevolgd en hoe lang het kind dit heeft gedaan. De [handreiking](#) van Kennisnet over AVG en informatieoverdracht tussen kinderopvang en onderwijs biedt ook informatie. Een gemeente uit een andere kring heeft bij het overdrachtsformulier een 'achterste' bladzijde waarop een voorschool kan aangeven of een kind ve heeft gevolgd en zo ja welk programma en hoe lang. Dit zodat deze informatie (zie WPO 167) altijd

wordt overgedragen. Indien ouders geen informatieoverdracht wensen, geeft de voorschool alleen dit blad. In een andere gemeente hadden scholen en voorscholen met elkaar besproken in de LEA dat een informatieoverdrachtsformulier verplicht was. Indien een ouder dit niet had, was dit een signaal voor de school om dan ook door te vragen (Bijvoorbeeld Is uw kind naar een kinderopvang geweest? Zo ja, we krijgen normaal altijd informatie, nu niet, mag ik dat navragen?). Doordat het een gezamenlijke afspraak is, kun je er als school dan ook op een andere manier naar vragen.

IN DE ETALAGE/OVERIGE BESPREEKPUNTEN

Een gemeente geeft 'lezen op recept' als voorbeeld in de etalage, dat ook past bij het thema doorgaande lijn dat is genoemd als thema voor het overige bespreekpunt. De doorgaande lijn gaat hier door naar de voorkant, naar de jongere kinderen. Op het consultatiebureau is informatie over lezen. Van een half jaar tot vier jaar ontvangen ouders boekjes voor hun kinderen op het consultatiebureau en de medewerkers zijn extra geschoold hierin. Dit om (voor)lezen een verdere impuls te geven. Het is een combinatie van Boekstart en een Amerikaans concept.

Een andere gemeente geeft aan dat zij thema's als pedagogisch klimaat en ouderbeleid als onderdelen van de doorgaande lijn hebben opgenomen, daar waar het gaat om een doorgaande lijn van voorschool naar basisonderwijs. Op deze thema's moeten de partners met elkaar optrekken en gezamenlijk plannen maken. Doorgaande lijn is hier dus verder ingevuld dan enkel informatieoverdracht (zie eerder).

Een van de gemeenten vraagt tot slot aandacht voor ve in een plattelandsgemeente. Met lage aantallen peuters en ve-peuters is het bijna niet vol te houden in een kleine kern. Hoe ver moet en wil je gaan als gemeente? Want op een gegeven moment is het voor de aanbieder financieel gezien ook niet houdbaar meer. Zijn hier handvatten voor? Een andere gemeente geeft aan dat een gesprek over kosten met de aanbieder een mogelijke ingang is. Gezien de tijd is het niet mogelijk geweest hier verder lang bij stil te staan.

AFRONDING

Na de zomer komen wij met nieuwe data voor de kenniskringen in schooljaar 2022/2023. Dit zal een combinatie van digitale en fysieke bijeenkomsten zijn.